

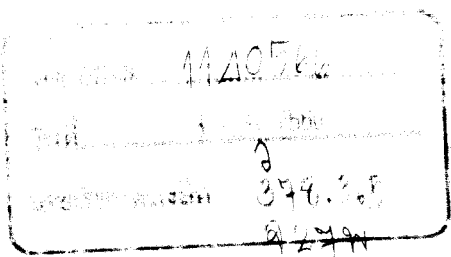
ฉบับที่ ๑๖๖
๖๖๖๖ ๖ ๖๖๖
พ.ศ. ๒๕๖๐

พุดติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ปีการศึกษา ๒๕๕๙
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ชื่องานวิจัย พฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

The Part-time Jobs of Undergraduate Students, Songkhla Rajabhat University

ผู้วิจัย จารุเดช นະสุย
สาขา วิชาเศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
อาจารย์ปรึกษา ดร.ชิตาภรณ์ ทองช่อม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นักศึกษา ที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียน จำนวน 100 คน ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น การศึกษาได้ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานด้วยวิธี T-test, ANOVA เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยต่างๆ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรกลุ่ม (Nominal)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานพิเศษระหว่างเรียนเพราะรายได้ที่ได้รับไม่ เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ทำตามเพื่อน/เพื่อนชวน ส่วนประเภทของงานพิเศษที่ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำคือ สถานบันเทิง/สถานที่ท่องเที่ยวตอนกลางคืน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาคือ ร้านอาหาร/ร้านกาแฟ/ร้านเบเกอรี่ คิดเป็นร้อยละ 21.0 และร้านอาหาร Fastfood/แฟรนไชส์ และร้านสะดวกซื้อ คิดเป็นร้อยละ 11.0 รายได้ที่ได้รับจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 4,805 บาท/เดือน และนักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมี ผลกระทบทั้งด้านการเรียนและด้านสังคม คิดเป็นร้อยละ 77.0 ในขณะที่กลุ่มนักศึกษาอีกร้อยละ 23.0 มองว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนไม่ส่งผล ทำให้มีเวลาในการพักผ่อนน้อยลง รองลงมาคือทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนและมีเวลาในการร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาน้อยลง โดยที่ค่าเฉลี่ยของ รายได้ที่ได้รับจากการทำงานระหว่างเรียนของนักศึกษา แบ่งตามกลุ่มต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกัน และเพศ เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาและประเภทงานที่นักศึกษาเลือกทำ มีความสัมพันธ์กับผลกระทบ จากการงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

คำสำคัญ: การทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์จากคณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน กราบขอขอบพระคุณ ดร.ชิตาภรณ์ ทองขุ่ม อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา เสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ และตรวจทานแก้ไขจนการค้นคว้าเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยให้คำแนะนำ และคำปรึกษาที่ดีเสมอมา ขอขอบพระคุณทุกแรงใจที่ผลักดันให้การค้นคว้าแบบฝึกหัดการวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การเก็บข้อมูลสามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ หากมีสิ่งขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาเพื่อการค้นคว้าวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจในข้อมูลของผู้วิจัย

จารุเดช นະสุย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	2
กิตติกรรมประกาศ.....	3
สารบัญ.....	4
สารบัญภาพ	6
สารบัญตาราง.....	7
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 นิยามคำศัพท์.....	2
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	4
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น.....	4
2.1.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	6
2.1.3 ทฤษฎีการจูงใจเบื้องต้น.....	8
2.1.4 ทฤษฎีอุปทานแรงงานในฐานะปัจเจกชน.....	10
2.1.5 ทฤษฎีอุปทานแรงงานระยะยาว.....	11
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	16
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	16

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	19
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	29
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	29
5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ	29
5.1.2 พฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา	29
5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา.....	30
5.1.4 ผลกระทบต่อนักศึกษาจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียน	30
5.2 การอภิปรายผล	30
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	31
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญญภาพ

รูปภาพ 3. 1 กรอบแนวคิด (Conceptual Framework).....15

สารบัญตาราง

ตาราง 4. 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	19
ตาราง 4. 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ	19
ตาราง 4. 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชั้นปีการศึกษา	20
ตาราง 4. 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงเกรดเฉลี่ยจนถึงปัจจุบัน.....	20
ตาราง 4. 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพครอบครัว	21
ตาราง 4. 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประวัติการรับทุนการศึกษา	21
ตาราง 4. 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	21
ตาราง 4. 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้รวมของบิดามารดาต่อเดือน	22
ตาราง 4. 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน	22
ตาราง 4. 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายที่นักศึกษาใช้จ่ายต่อเดือน	22
ตาราง 4. 11 แสดงค่าร้อยละของประเภทงานที่นักศึกษาเลือกทำ.....	23
ตาราง 4. 12 แสดงค่าร้อยละของช่วงเวลาที่นักศึกษาเลือกทำ.....	23
ตาราง 4. 13 แสดงค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน	24
ตาราง 4. 14 แสดงค่าร้อยละของการรับค่าจ้างจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา	24
ตาราง 4. 15 ค่าร้อยละของพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา.....	24
ตาราง 4. 16 แสดงค่าร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา.....	25
ตาราง 4. 17 แสดงค่าร้อยละของทัศนคติของผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา.....	25
ตาราง 4. 18 แสดงค่าร้อยละของผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา..	26
ตาราง 4. 19 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับเพศ	26
ตาราง 4. 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับระดับชั้นปี	26
ตาราง 4. 21 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับคณะ ..	27
ตาราง 4. 22 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับเกรดเฉลี่ย.....	27

ตาราง 4. 23 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับประเภท
งานt-test..... 28

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ในอดีตการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาในประเทศไทย ไม่เป็นที่นิยมมากนัก จะจำกัดอยู่เพียงแค่นักศึกษาที่มีฐานะยากจนหรือมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายเท่านั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนและทำงานไปพร้อมๆกัน แต่ภายหลัง ประเทศไทยประสบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในปี 2540 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ การเจริญเติบโตและการพัฒนาประเทศหยุดชะงักในทุกด้าน แม้ว่าเศรษฐกิจของประเทศจะค่อยๆฟื้นตัว และขยายตัวเพิ่มขึ้นในระยะเวลาต่อมา แต่ก็ยังไม่มีเสถียรภาพและความมั่นคงเพียงพอ อีกทั้งยังต้องเผชิญกับผลกระทบจากความผันผวนของเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศอยู่ตลอดเวลา และปัญหาทางสังคมที่มากกระทบอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกระแสบริโภคนิยมจากตะวันตกที่แทรกซึมเข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย เป็นผลให้ความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมการใช้จ่ายของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่านักศึกษาไทยหันมาให้ความสนใจกับการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมากขึ้น ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นสภาวะความผันผวนของเศรษฐกิจไทย และสภาพแวดล้อมทางสังคมของตัวนักศึกษา เช่น รายได้ที่นักศึกษาได้รับมีไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหรือกระแสบริโภคนิยมที่ทำให้ค่านิยมของคนไทยเปลี่ยนไป ต้องบริโภคสิ่งของที่ทันสมัยทันสมัย เพื่อให้ทันตามกระแสและแฟชั่นที่เปลี่ยน แปลงไปอย่างรวดเร็ว นักศึกษาที่มี พฤติกรรมบริโภคนิยม จึงต้องทำงานพิเศษเพิ่มเติมเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในส่วนดังกล่าว นอกจากนั้นคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มปัญญาชน ที่มีทัศนคติที่เปลี่ยนไป มองว่าคนที่ทำงานหารายได้เองระหว่างเรียนเป็นคนเก่งที่สามารถหาเงินใช้เองได้ ช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว อีกทั้งยังมีลักษณะที่พึ่งพาตนเองมากขึ้น เช่นเดียวกับนักเรียน-นักศึกษาของประเทศตะวันตกหรือประเทศ ที่พัฒนาแล้วที่จะเรียนและทำงานพิเศษไปด้วย นอกจากนั้นยังมองว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนเป็นการเรียนรู้และการฝึกทักษะในการทำงานจริง เป็นการหาประสบการณ์ใหม่ๆ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หรือแม้แต่ความทันสมัยและความหลากหลายของเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ที่ให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่รวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เพิ่มเติมระหว่างเรียนได้ ซึ่งงานพิเศษที่นักศึกษาทำระหว่างเรียนนั้นก็มียู่มากมายหลากหลายประเภท แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความพึงพอใจของนักศึกษาแต่ละคน ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ศึกษาถึงผลกระทบจากการทำงานพิเศษเพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจกับปัญหาและสามารถหาหนทางแก้ปัญหาได้ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่อนักศึกษาที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1.3 ขอบเขตการศึกษา

เพื่อให้การทำวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงได้กำหนดขอบเขตของประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาเพศชายและนักศึกษาหญิงที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียนและกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2558 โดยจะทำการศึกษาพฤติกรรม ปัจจัยปัญหาและอุปสรรครวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่ทำงานพิเศษในระหว่างเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลในการทำความเข้าใจ และแก้ปัญหานักศึกษาที่มีผลกระทบด้านการเรียนจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียน
2. เพื่อเป็นแนวทางและแหล่งข้อมูลให้กับนักศึกษา และผู้ที่สนใจ
3. เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้กับงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

1.5 นิยามคำศัพท์

1. **พฤติกรรม** หมายถึง กิริยาอาการที่แสดงออกทุกรูปแบบของสิ่งมีชีวิตเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นทั้งภายในและ สิ่งเร้าภายนอก เป็นการแสดงออกที่สอดคล้องกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมในขณะนั้น สามารถ สังเกตเห็นได้จากภายนอกโดยรูปแบบของพฤติกรรมต่างๆ นั้นเป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

2. การทำงานพิเศษระหว่างเรียน หมายถึง การประกอบอาชีพเสริมหลังเลิกเรียน หรือวันหยุด ในขณะที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3. นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หมายถึง นักศึกษาโปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการบัญชี นักศึกษาโปรแกรมวิชาการตลาด นักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และนักศึกษาโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. ผลกระทบ หมายถึง ผลลัพธ์ที่ทำให้ส่งผลไปถึงผู้อื่นหรือเหตุการณ์ที่จะตามมา

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาถึงพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ดังนั้นเพื่อการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและไม่ซ้ำซ้อนกับการศึกษาก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาถึงวิวัฒนาการของแนวคิดทฤษฎี ภูมิหลังของประเด็นที่ศึกษาและหน่วยวิเคราะห์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวยังมีส่วนสำคัญในการช่วยกำหนดแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยประเด็นสำคัญในทบทวนประกอบด้วย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น

แนวคิดทฤษฎีการเลือกอาชีพ

แนวคิดทฤษฎีการจูงใจเบื้องต้น

แนวคิดอุปทานแรงงานในฐานะปัจเจกชน

ทฤษฎีอุปทานแรงงานระยะยาว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น

ความหมายของ “วัยรุ่น”

วัยรุ่น หรือ “Adolescence” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Adolescere” หมายถึง การเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ (Steinberg, 1996) ดังนั้น ช่วงวัยรุ่นจึงหมายถึง ช่วงเวลาแห่งการเติบโต จากวัยเด็กที่ยังขาดวุฒิภาวะไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจำเป็นต้องมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน ในการเข้าสู่วัยรุ่นของเด็กชายและเด็กหญิงนั้นถือเป็นการเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้ ทั้งสองเพศจะเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศไม่พร้อมกันขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายประการ เช่น อาหาร สภาพความเป็นอยู่ ประเพณี และวัฒนธรรม รวมถึงสภาพแวดล้อมอื่นๆ (พรพิมล เจียมนาคินทร์, 2539)

วัยรุ่นถือเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต คืออยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่ต้องเรียนรู้ถึงความเป็นตัวของตัวเอง และเป็นวัยที่มักเกิดปัญหาในชีวิตมากที่สุด Dusek (1987) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่เชื่อมระหว่างการเป็นเด็กกับการเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นระยะที่ต้องปรับพฤติกรรมจากเด็กให้เป็นแบบผู้ใหญ่ที่สังคมยอมรับ การเป็นวัยรุ่นจึงมิได้มีเพียงการเติบโตทางร่างกายเท่านั้น หากแต่หมายรวมถึงการเติบโตทางสังคมซึ่งอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นอีกด้วย

Erikson (1968) ให้ความเห็นว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มนุษย์พยายามค้นหาความต้องการที่แท้จริง เรียนรู้บทบาทหน้าที่ และพัฒนาความสามารถเฉพาะตน เพื่อที่จะวางแผนชีวิตต่อไปในอนาคต ซึ่งถ้าใน

ระยะนี้วัยรุ่นประสบความสำเร็จในการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง ก็จะส่งผลให้วัยรุ่นเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักความสามารถของตน รวมทั้งมีการวางแผนชีวิตที่เหมาะสม ในทางตรงกันข้าม หากเกิดความล้มเหลวในการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตน

Steinberg (1996) กล่าวถึงความหมายของวัยรุ่นอย่างกว้างๆ ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงทศวรรษที่สองของชีวิต และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่านักสังคมศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นโดยตรงมักจะจำแนกวัยรุ่นออกเป็น 3 ช่วงวัย ได้แก่ วัยรุ่นตอนต้นมีช่วงอายุตั้งแต่ 11 ถึง 14 ปี วัยรุ่นตอนกลางมีอายุตั้งแต่ 15 ถึง 18 ปี และวัยรุ่นตอนปลาย หรือเยาวชนมีช่วงอายุตั้งแต่ 19 ถึง 21 ปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัยเริ่มเข้าเรียนในชั้นมัธยมต้น มัธยมปลาย และมหาวิทยาลัย

จากความหมายของวัยรุ่นดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตและเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากในทุกๆด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม ต้องการความเป็นอิสระในการตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเองและอิสระในทุกๆเรื่อง รวมถึงการเปลี่ยนจากการพึ่งพาอาศัยผู้ใหญ่ไปสู่การพึ่งตนเองทำให้เริ่มสนใจทำงานระหว่างเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น

สุชา จันทน์เอม (2536) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. เป็นวัยแห่งการเสริมสร้าง เนื่องจากวัยรุ่นมีร่างกายที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและจะค่อยๆซาลงในตอนปลาย
2. เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ในวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นกับวัยรุ่นมากมายทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และความรู้สึกนึกคิด
3. เป็นวัยที่มีความคิดอยากมีอิสระ โดยเริ่มคิดพึ่งพาตนเอง อยากเรียนรู้ความผิดพลาดด้วยตนเองมากกว่าที่จะเรียนรู้จากการสั่งสอน ถ้าได้รับการขัดขวางมักจะโต้เถียง มักมีความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ และหาทางออกผิดๆ
4. เป็นวัยที่ต้องเผชิญปัญหา วัยนี้เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เรียกว่าวัยวิกฤติ มักมีปัญหาดังๆเกิดขึ้นเสมอ ซึ่งต้องมีการปรับตัว มีการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว วุฒิภาพ แสดงออกทางด้านอารมณ์อย่างรุนแรง และรวดเร็ว และมักมีความเครียด

ในทำนองเดียวกัน โสภณ นุชนาถ (2542) ได้จำแนกลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น ไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นวัยที่มีร่างกายเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะตามแบบฉบับแห่งเชื้อชาติของตนโดยเฉพาะเด็กในวัยรุ่นตอนต้น (อายุ 13-17 ปี) จะมีร่างกายที่เจริญเติบโตได้รวดเร็วมก แขนขายาวขึ้น สัดส่วนของร่างกายก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย และจะเจริญเติบโตอย่างเต็มที่เมื่ออายุอยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-21 ปี)
2. เป็นวัยที่เห็นเพื่อนมีความสำคัญมากที่สุด จะปฏิบัติตามเกณฑ์ของหมู่เพื่อน เช่น การแต่งกาย การไว้ทรงผม และการใช้ภาษาพูด เป็นต้น
3. เป็นวัยที่แสวงหาฐานะทางสังคม (Social status) ให้แก่ตนเอง ด้วยการทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

4. เป็นวัยที่สนใจการเลือกอาชีพ เริ่มสำรวจความถนัดและความสนใจ ตลอดจนคุณลักษณะประจำของตนเอง และตัดสินใจในสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้

5. เป็นวัยที่แสวงหาอุดมคติ ปรัชญาชีวิตไว้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของตน

6. เป็นวัยที่ต้องการอิสระจากกาควบคุมอย่างเข้มงวดของผู้ใหญ่ ต้องการเป็นตัวของตัวเอง และตัดสินใจในสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้

นอกจากนี้ วอล (Wall, อ้างถึงใน ประภาศรี ยินดี 2552) กล่าวว่า วัยรุ่นมีการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองตามลำดับขั้น (A hierarchy of selves) ในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ

1. ตัวตนในร่างกาย (Physical self) เป็นขั้นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว และปรับตัวให้ยอมรับกับลักษณะที่ปรากฏทางร่างกายของตนเอง และต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ

2. ตัวตนในเรื่องเพศ (Sex self) วัยรุ่นเริ่มสนใจ และมีสัมพันธ์ไมตรีกับเพศตรงข้าม ซึ่งจะค่อยๆพัฒนาจากความสัมพันธ์ที่เพื่อนไปสู่ความสัมพันธ์ที่คู่รัก

3. ตัวตนในเรื่องอาชีพ (Vocational self) เป็นวัยที่เริ่มทำงานประกอบอาชีพทำธุรกิจ หรือเล่าเรียนวิชาชีพ ซึ่งจะ使他สนุกสนานเพลิดเพลินในการทำงาน และยังมีอิสระทางการเงินจากครอบครัวอีกด้วย

4. ตัวตนทางสังคม (Social self) วัยรุ่นพยายามทำความเข้าใจ และแยกแยะบทบาทต่างๆ ของตน โดยเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ เช่น ครอบครัว และกลุ่มเพื่อนสนิทไปสู่การแสดงบทบาทของตนภายในกลุ่มสังคมของผู้ใหญ่ เป็นต้น

5. ตัวตนในเรื่องปรัชญาชีวิต (Philosophical self) วัยรุ่นจะกำหนดแนวความคิด อุดมคติ หลักเกณฑ์ต่างๆของชีวิตขึ้นเป็นของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ศาสนา และสังคม เป็นต้น

โดยสรุป วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเพศ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายจะส่งผลต่อภาวะทางอารมณ์ของวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นต้องปรับตัวเพื่อเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดจนค้นหาความเป็นตัวของตัวเองอันจะนำไปสู่การวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคตได้ในที่สุด

2.1.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) เป็นผู้สร้าง "แบบสำรวจความพอใจในอาชีพ" (The Vocational Preference Inventory) ได้สร้าง "ทฤษฎีการเลือกอาชีพ" ขึ้นโดยมีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ (Holland, 1973 : 2 - 4) ดังนี้

1. บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไปแบ่งได้เป็น 6 ลักษณะตามความสนใจอาชีพประเภทต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ งานช่างฝีมือและกลางแจ้ง งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค งานบริการการศึกษาและสังคม งานสำนักงานและเสมียน งานจัดการและค้าขาย งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม

บุคลิกภาพแต่ละลักษณะเป็นผลจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ กับแรงผลักดันส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยศักดิ์ตระกูล บิดามารดา ระดับชั้นทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบนี้จะกลายเป็นความสนใจ และจาก

ความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถเฉพาะ ท้ายที่สุดความสนใจและความสามารถเฉพาะจะกำหนดให้บุคคล คิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลก็แบ่งได้เป็น 6 อย่างตามความสนใจอาชีพประเภทต่าง ๆ ข้างต้น เช่นเดียวกัน สิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างนี้ถูกรองรับโดยบุคลิกภาพ และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาและความกดดันบางประการ

และโดยเหตุที่บุคลิกภาพต่างกัน ทำให้ความสนใจและความถนัดต่างกันด้วย บุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันเข้าหาบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้น บุคคลในกลุ่มเดียวกันจึงมักจะมีอะไร ๆ คล้าย ๆ กัน

3. บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถของเขาทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา

4. พฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ เมื่อเราทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมบุคคลก็จะทำให้เราทราบถึง ผลที่จะติดตามมาด้วย ซึ่งได้แก่การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนงาน ความสำเร็จในอาชีพ ความสามารถเฉพาะ พฤติกรรมทางการศึกษาและสังคม

นอกจากความคิดพื้นฐาน 4 ประการข้างต้นแล้ว ฮอลแลนด์ยังมีแนวคิดปลีกย่อยเพิ่มเติมอีก 4 ประการ (Holland. 1973 : 4 - 5) ดังนี้

1. ความสอดคล้องต้องการ (Consistency) บุคลิกภาพบางลักษณะมีความสอดคล้องต้องการ เช่น บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้งกับบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมือนกับบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม

2. ความแตกต่างกัน (Differentiation) โดยปกติ บุคคลจะมีบุคลิกภาพเด่นชัดอยู่ลักษณะหนึ่ง แม้จะมีบุคลิกลักษณะอื่น ๆ ปะปนอยู่บ้าง แต่บางคนอาจจะมีบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ อยู่ในระดับใกล้เคียงกันจนยากต่อการชี้ชัดลงไปว่า บุคคลนั้นมีบุคลิกภาพลักษณะใด

3. ความเหมาะสมกัน (Congruence) บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมต้องมีความเหมาะสมกัน เช่น สิ่งแวดล้อมของผู้มีความสนใจประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง ย่อมเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทนี้มากกว่าบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจประเภทอื่น

4. การคาดคะเน (Calculus) โดยเหตุที่บุคลิกภาพแต่ละลักษณะและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในกันอยู่ ดังนั้นเมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเนถึงบุคลิกภาพลักษณะอื่นได้ด้วย

ที่มาของทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

"ทฤษฎีการเลือกอาชีพ" ของฮอลแลนด์เป็นผลจากการสังเกตของเขาและของคนอื่น ๆ เกี่ยวกับความสนใจ ลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล และมีส่วนสัมพันธ์กับทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford. 1954) ซึ่งได้วิเคราะห์บุคลิกภาพและความสนใจของบุคคลออกเป็น 6 ประเภท คือ ด้านจักรกล ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านบริการสังคม ด้านสารบรรณ ด้านธุรกิจ และด้านศิลปะ นอกจากนี้ ทฤษฎีของฮอลแลนด์ยังมีส่วนคล้ายคลึงกันกับทฤษฎีของแอดเลอร์ (Adler. 1939) ของฟรอมม์ (Fromm. 1947) ของจุง (Jung. 1933) ของเชลดอน (Sheldon. 1954) ของสปริงเจอร์ (Spranger. 1928)

โดยเฉพาะการประเมินสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยจำแนกลักษณะของบุคคลมีแนวความคิดมาจากลินตัน (Linton. 1945) ซึ่งกล่าวว่า "แรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อมจะถูกถ่ายทอดไปยังบุคคล"

อนึ่ง ทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องความต้องการ (needs) และแรงกดดัน (pressures) ของเมอร์เรย์ (Murray. 1938) ก็เป็นแรงกระตุ้นอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ฮอลแลนด์คิดทฤษฎีของเขาขึ้น

กล่าวโดยสรุป "ทฤษฎีการเลือกอาชีพ" ของฮอลแลนด์มีแนวคิดพื้นฐานดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพ
2. แบบสำรวจความสนใจคือแบบสำรวจบุคลิกภาพ

ฮอลแลนด์ได้กล่าวถึง "การเลือกอาชีพ" ไว้ว่า "การเลือกอาชีพคือ การกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิต ส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะ"

2.1.3 ทฤษฎีการจูงใจเบื้องต้น

1. ทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มาสโลว์กล่าวว่า มนุษย์เราทุกคนต่างพยายามดิ้นรนเพื่อต่อสู้สู่จุดหมายของตนเอง แต่ เนื่องจากการที่มนุษย์มีความแตกต่างกัน ฉะนั้นการที่จะได้รับการตอบสนองถึงขั้นไหนย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคลจากรูปแบบที่แสดงลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของมาสโลว์ สามารถแบ่งได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นระดับความต้องการปัจจัย พื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัย 4 อาหาร เครื่องนุ่งห่มเสื้อผ้า ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security and Safety Needs) เช่น ปราศจากการประทุษปฏิบัติเหตุ การบาดเจ็บ การเจ็บป่วย เศรษฐกิจตกต่ำ การถูกข่มขู่จากบุคคลอื่น และการถูกโจรกรรมทรัพย์สิน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการการยอมรับการเข้าเป็นสมาชิก การให้ความรัก การให้อภัย และความเป็นมิตร เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยอมรับนับถือและเห็นว่าตนเองมีคุณค่าต่อสังคม (Esteem or Ego Needs) มาสโลว์ ได้ให้ความหมายไว้ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 ความต้องการการยกย่องนับถือ ประการที่ 2 ความต้องการที่เกี่ยวกับการมีชื่อเสียง

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จ (Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะให้บุคคลอื่นยอมรับนับถือตนเองรวมกับความต้องการและความสำเร็จของตนเอง ซึ่งมาสโลว์เรียกว่า ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) มาสโลว์ได้กล่าวเน้นว่า ความต้องการต่าง ๆ เหล่านี้ต้องเกิดเป็นลำดับขั้น และจะไม่มี การข้ามขั้น ถ้าขั้นที่ 1 ไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการในลำดับขั้นที่ 2-5 ก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้ การตอบสนองที่ได้รับในแต่ละขั้นไม่จำเป็นต้องได้รับทั้ง 100% แต่ต้องได้รับบ้างเพื่อจะได้เป็นบันไดนำไปสู่การพัฒนาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นในลำดับขั้นต่อไป

แนวความคิดในการนำทฤษฎีของมาสโลว์มาใช้

ทฤษฎีของมาสโลว์ สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการสร้างประสิทธิภาพในการจูงใจได้ โดยทำให้เราได้แง่คิดที่ว่า ก่อนที่เราจะสามารถจูงใจบุคคลให้เกิดพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น เราได้คำนึงถึงลำดับขั้นของความต้องการของบุคคลเสียก่อนหรือไม่ เช่น ถ้าเราพยายามให้คนมาใช้บริการท่องเที่ยว ในขณะที่คนนั้น

ยังไม่สามารถสนองความต้องการขั้นต่ำของตนเองได้ดีพอ เพราะรายได้ที่มีอยู่ยังต้องใช้จ่ายในการกินอยู่ในครอบครัวอันได้แก่ปัจจัยสี่ ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของร่างกาย ถ้าเป็นเช่นนี้การจูงใจก็คงไร้ผล ดังนั้นการจูงใจจึงต้องคำนึงถึงความพร้อมของบุคคลด้วย ประสิทธิภาพของการจูงใจจึงขึ้นอยู่กับข้อสำคัญที่ว่า เราได้ทำการจูงใจได้ถูกช่วงจังหวะ หรือเหมาะสมกับเงื่อนไขหรือไม่

2. ทฤษฎีการตื่นตัว (An Arousal Theory) ทฤษฎีการตื่นตัวเป็นเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของสมอง โดยเฉพาะสมองของคนเรามีส่วนที่เรียกว่า RAS. (Reticular Activating System) ซึ่งเป็นตัวที่ควบคุมการตื่นตัวได้ โดยอาศัย อิทธิพลของสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอก และทฤษฎีนี้ได้อธิบายอีกว่า คนเรานั้นจะมีการตื่นตัวอยู่เสมอจากระดับที่เฉื่อยที่สุดจนถึงระดับที่ตื่นตัวที่สุดตัวอย่างที่เห็นได้ ของการใช้ทฤษฎีการตื่นตัว เช่น ในกรณีที่ครูเรียกให้นักเรียนในชั้นลุกขึ้นตอบคำถาม หรือลุกขึ้นทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการเปลี่ยนแปลงอิริยาบถ และกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวอยู่เสมอความคิดในการนำเอาหลักทฤษฎีการตื่นตัวมาใช้ การนำเอาทฤษฎีนี้ไปใช้ ก็คือ การหาวิธีการในการจูงใจให้บุคคลเกิดความตื่นตัวอยู่เสมอโดยใช้สิ่งเร้าต่าง ๆ ไม่ใช่เรื่องยากที่เราจะหาสิ่งเร้ามากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้น ถ้าเราทราบว่าจะอะไรคือตัวเร้าที่เหมาะสมหรือสิ่งเร้าที่มีความแปลกใหม่จะช่วยกระตุ้นให้คนเราก่อเกิดการตื่นตัว เช่น สินค้าตัวใหม่ หรือประโยชน์ใช้สอยใหม่ ๆ จะทำให้ผู้บริโภคตื่นตัวและสนใจต่อข้อมูลอยู่เสมอ สำหรับทฤษฎีการตื่นตัว สิ่งล่อใจต่าง ๆ มีบทบาทอย่างมากที่จะช่วยกระตุ้น นักจิตวิทยาเชื่อว่า มนุษย์สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนได้อย่างดี แรงจูงใจที่จะมีผลจึงต้องมีอิทธิพลเหนือความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมในตนเอง

3. ทฤษฎีการจูงใจของแมคเคลลันด์ (McClelland's Motivation Theory)

เดวิด ซี. แมคเคลลันด์ (David C. McClelland) ได้มีบทบาทช่วยในการพัฒนาการ จูงใจ โดยแบ่งการจูงใจตามความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลเป็น 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ความต้องการอำนาจ (The Need For Power) แมคเคลลันด์ได้ค้นพบว่า บุคคลมีความต้องการการมีอำนาจเป็นอย่างมาก เพราะจะได้อาศัยการใช้อำนาจเพื่อสร้างอิทธิพลและควบคุมในการทำงาน

แบบที่ 2 ความต้องการความผูกพัน (The Need For Affiliation) บุคคลมีความต้องการความผูกพันเป็นอย่างมาก แต่ละบุคคลชอบที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ดีทางสังคม เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกยินดี มีความคุ้นเคยกัน เข้าใจกัน พร้อมทั้งจะเป็นที่พึงในการปลอบใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเกิดความทุกข์ มีการติดต่อสัมพันธ์กันกับบุคคลอื่น อย่างเช่น เพื่อนสนิท

แบบที่ 3 ความต้องการความสำเร็จ (The Need For Achievement) บุคคลมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะได้รับความสำเร็จมีความหวาดกลัวอย่างรุนแรงต่อการประสบความล้มเหลว และมีอารมณ์หงุดหงิดเมื่อได้รับความล้มเหลวหรือผิดหวัง และชอบการทำงานด้วยตนเองเสมอ แมคเคลลันด์ได้พบว่า รูปแบบการจูงใจที่ทำให้เกิดความสำเร็จที่สุดคือ บุคคลที่ทำงานอยู่ในบริษัทขนาดเล็ก มีประธานบริษัทที่มีการจูงใจทำให้เกิดความสำเร็จได้สูงมาก แต่ในบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่พบว่า หัวหน้าผู้บริหารมีการจูงใจทำให้เกิดผลสำเร็จ ในระดับปานกลางเท่านั้น

2.1.4 ทฤษฎีอุปทานแรงงานในฐานะปัจเจกชน

เป็นทฤษฎีการวิเคราะห์ตลาดแรงงานโดยพิจารณาถึงแรงงานแต่ละบุคคล (Individual) ทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์จะอิงทฤษฎีการตัดสินใจที่คนงานแต่ละคนเกิดความพึงพอใจสูงสุด (Utility-Maximising Decision) และแต่ละคนได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงานอย่างสมบูรณ์ที่สุดอีกทั้งยังเป็นการตัดสินใจของอุปทานแรงงานในระยะสั้นด้วย

สมการแบบจำลองอุปทานแรงงานเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าร่วมในตลาดแรงงานขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการ ได้แก่ การเลือกบริโภคสินค้ากับการใช้เวลาพักผ่อน โดยแบบจำลองอุปทานแรงงานแสดงไว้ดังสมการต่อไปนี้

สมการอรรถประโยชน์ $U = U(G,L)$ (1.1)

เมื่อ

U = อรรถประโยชน์ของแต่ละบุคคล

ซึ่งขึ้นกับ

G = สินค้า (Goods)

L = การพักผ่อน (Leisure)

โดยกำหนดให้รายได้ของบุคคลมีอยู่อย่างจำกัด โดยที่ราคาสินค้าซึ่งบริโภคขึ้นอยู่กับอัตราค่าจ้างแรงงานกับชั่วโมงการทำงาน

$P_G G = W \times H$ (1.2)

เมื่อ

$P_G G$ = ราคาสินค้าซึ่งบริโภค

P_G = ราคาสินค้า

W = อัตราค่าจ้าง

H = จำนวนชั่วโมงการทำงาน

สมการนี้กำหนดให้เวลา มีอยู่อย่างจำกัดโดยเวลาทั้งหมดในแต่ละวัน (T) ของแรงงานแต่ละคนถูกจัดสรรไปกับการทำงาน (H) และการพักผ่อน (L)

$T = H + L$ (1.3)

เมื่อ

T = เวลาที่มีทั้งหมดของแรงงานแต่ละคน

H = จำนวนชั่วโมงการทำงาน

L = การพักผ่อน

ความพึงพอใจหรืออรรถประโยชน์สูงสุดของแรงงานแต่ละคน ขึ้นกับสมการ (1.2) และ (1.3) โดยกำหนดให้ค่าจ้าง ราคาสินค้า และเวลามีค่าคงที่ อุปทานแรงงานจะนับได้จากจำนวนชั่วโมงการทำงาน (H)

พร้อมกับตีเป็นค่าจ้าง (W) ดังนั้นอรรถประโยชน์สูงสุดของแรงงานแต่ละคนจะเกิดขึ้น ณ จุดที่เส้นความพึงพอใจเท่ากัน (Indifference Curve) สัมผัสกับเส้นงบประมาณ (Budget Line) (จุฑา มนต์ไพบูลย์, 2537)

2.1.5 ทฤษฎีอุปทานแรงงานระยะยาว

การวิเคราะห์อุปทานแรงงานระยะยาว เป็นการคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพแรงงานเพราะแรงงานแต่ละคนย่อมแตกต่างกันในเรื่องทักษะ (Skill) ประสบการณ์ (Experience) สุขภาพอนามัย (Health) เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้คุณภาพของแรงงานแตกต่างกันและสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างสม ซึ่งเปรียบเสมือนทุน (Capital) ที่ติดตัวแรงงานตลอดไป และทุนเหล่านี้ไม่อาจแยกออกมาได้จากตัวผู้เป็นเจ้าของทุน จึงเรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) ผู้ใดมีทุนมนุษย์สะสมไว้ในตัวมาก เช่น มีทักษะสูง มีประสบการณ์ในการทำงานมาก หรือมีสุขภาพพลานามัยดี ก็ย่อมทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคลนั้นดี ผลผลิตที่เกิดจากการทำงานของบุคคลนั้นย่อมจะมากกว่าและดีกว่าผู้ที่มีทุนมนุษย์น้อยกว่าการสะสมทรัพยากรในตัวมนุษย์นี้ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการลงทุนรูปแบบหนึ่งซึ่งจะได้มาก็โดยการที่บุคคลยอมสละการบริโภคในปัจจุบันเป็นสิ่งตอบแทน ทั้งนี้เพราะการลงทุนเหล่านี้มีรายจ่าย บุคคลจึงต้องตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนโดยการเปรียบเทียบรายได้ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตและรายจ่ายที่ต้องเสียไป ทุนมนุษย์ที่กล่าวมานี้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่ในเรื่องของการศึกษาอบรมเท่านั้น แต่อะไรก็ตามที่จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้นก็ถือว่าเป็นเรื่องของทุนมนุษย์ได้เช่น การปรับปรุงสุขภาพ การย้ายถิ่น (ไปในที่ซึ่งผลตอบแทนของการทำงานสูงขึ้น) การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เป็นต้น การตัดสินใจเกี่ยวกับการเสนอขายแรงงานในระยะยาวของบุคคลจึงไม่ได้อยู่ที่การพยายามให้ความพอใจในเวลาใดเวลาหนึ่งสูงสุดเท่านั้น แต่จะต้องพยายามให้ความพอใจสูงสุดตลอดชีวิตของเขา โดยการเลือกว่าจะยอมเสียค่าจ้างในอัตราต่ำเพื่อโอกาสของการฝึกงาน ค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้าย การหางานใหม่ทำ ความไม่สะดวกในการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่และอื่นๆ เพื่อแลกกับรายได้ที่ดีกว่า ในอนาคตหรือไม่ ดังนั้นทฤษฎีที่อธิบายอุปทานแรงงานในระยะยาวจึงเป็นทฤษฎีที่อธิบายการตัดสินใจการลงทุนในทุนมนุษย์ (Theory of Investment in Human Capital)

ทฤษฎีการลงทุนในทรัพยากรทุนมนุษย์มีความสำคัญด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ ประการแรกทฤษฎีนี้ อธิบายว่าทำไมจึงมีความแตกต่างในอัตราค่าจ้างระหว่างบุคคล ประการที่สองในแง่ของนโยบาย ทฤษฎีนี้จะช่วยให้คำตอบว่า สังคมควรเสียสละทรัพยากรเท่าใดแก่การศึกษาในระบบโรงเรียนและการฝึกอบรม เมื่อเทียบกับการลงทุนในกิจกรรมอื่นๆ เช่น การบำรุงสุขภาพ การย้ายถิ่น เป็นต้น และช่วยให้คำตอบว่าใครควรเป็นผู้แบกรับค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อการศึกษา การสาธารณสุข และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการสร้างทุนมนุษย์ ตัวผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงหรือสังคม ควรจะแบ่งภาระในด้านค่าใช้จ่ายอย่างไร (ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์, 2545)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิชัย ใจจิต (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “อุปสงค์การทำงานพิเศษของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาอุปสงค์ของการทำงานพิเศษของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ค่าร้อยละความถี่และค่าร้อยละ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ผล

การศึกษาพบว่าเหตุผลที่นักศึกษาเลือกทำงานพิเศษ คือต้องการประสบการณ์ในการทำงานสูงสูง รองลงมา คือช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้าน ประเภทของงานที่ทำได้แก่ พนักงานเสิร์ฟมากที่สุดเพราะมีการรับคนงานเข้าทำงานจำนวนมาก รองลงมาคือพนักงานต้อนรับ และน้อยที่สุดคือพนักงานทำความสะอาด

ทวีพงษ์ ญู (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง“พฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาชายในหอพัก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาพฤติกรรมการใช้ชีวิต และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาในหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการศึกษาพบว่าการใช้เวลาร่วมของนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีส่วนใหญ่ ร้อยละ 13.04 ใช้เวลาร่วมในการนอนและพักผ่อนมากที่สุดรองลงมาใช้เวลาร่วมในการออกกำลังกาย เล่น อินเทอร์เน็ตฟังเพลง

พัชรี สารวิโรจน์ (2553) ได้ศึกษา“พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของ นักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของ นักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละความถี่ ค่าเฉลี่ย สถิติถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินตามความต้องการทางการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือการใช้จ่ายเงินตามความต้องการทางสังคมการใช้จ่ายเงินตาม ความต้องการพื้นฐาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบบริโภคนิยม ซึ่งนักศึกษายังมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินตามแบบบริโภคนิยมสูงกว่านักศึกษาชายส่วนการใช้จ่ายเงินด้านนันทนาการ นักศึกษามีพฤติกรรมในการใช้ จ่ายเงินน้อยที่สุด โดยมีการใช้จ่ายเงินในการเล่นพนัน (ซื้อหวย/สลากกินแบ่งรัฐบาล) ค่าสุรา และค่าบุรี่ ด้านปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า อิทธิพล จากกลุ่มเพื่อนมีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามากที่สุด นักศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่ม เพื่อนมาก จะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนน้อย รองลงมา คือ ค่านิยมในแฟชั่น นักศึกษาที่มีค่านิยมในแฟชั่นสูงจะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่สูงกว่านักศึกษาที่มีค่านิยม ในแฟชั่นต่ำ สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนตั้งแต่ 6,000 บาทขึ้นไป จะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินสูงกว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 6,000 บาท ขณะที่เรียนก็เป็น ปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษา นั่นคือ นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ รวมไปถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นักศึกษาที่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับสูงจะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับต่ำกว่า และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา น้อยที่สุดคือ ค่านิยมในการดำรงชีวิตแบบเรียบง่ายและประหยัด นักศึกษาที่มีค่านิยมในการดำรงชีวิตแบบ เรียบง่ายและประหยัดในระดับต่ำจะมีแนวโน้มว่า จะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินสูงกว่านักศึกษาที่มีค่านิยมใน การดำรงชีวิตแบบเรียบง่ายและประหยัดในระดับสูง

สุภาพ ฉัตรารณณ์ และคณะ (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยที่ทำงานระหว่างเรียน จากการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษาที่ทำงานระหว่างเรียน มีคุณภาพชีวิตในระดับที่ดี ผู้ที่ทำงานมีคุณภาพชีวิตดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ทำงาน งานที่ทำมีทั้งงานเชิงวิชาการและไม่เชิงวิชาการ เหตุผลของการทำงานเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาตนเอง พัฒนาทักษะ และเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ ผลที่ได้รับจากการทำงาน คือ มีความรับผิดชอบมากขึ้น มีเพื่อนมากขึ้น มีกิจกรรมทางสังคม ช่วยเศรษฐกิจครอบครัว มีวินัย และตรงต่อเวลา เหตุผลของการทำงาน และค่าใช้จ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลต่อการทำนายคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษาที่ทำงานระหว่างเรียนและในทำนองเดียวกัน เป็นสองปัจจัยที่จำแนกกลุ่มคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษาด้วย

โสธยา จินะพันธุ์ (2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังต่อปัจจัยจิตใจและคุณภาพชีวิตการทำงานระหว่างบริการที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาและบริการที่ปฏิบัติงานบางเวลา ในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่าบริการที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา มีความคาดหวังต่อปัจจัยจิตใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและมีคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานสูงกว่าบริการที่ปฏิบัติงานบางเวลาสำหรับ บริการที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อปัจจัยจิตใจและคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน บริการที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังในปัจจัยจิตใจไม่แตกต่าง บริการที่การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี มีความคาดหวังต่อปัจจัยจิตใจด้านลักษณะของงานและด้านค่าตอบแทน รวมทั้งมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านการบูรณาการทางสังคมสูงกว่าบริการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ส่วนบริการที่มีรายได้ต่างกันมีความคาดหวังต่อปัจจัยจิตใจไม่แตกต่างกันและบริการที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 ปี ขึ้นไป มีความคาดหวังต่อปัจจัยจิตใจด้านค่าตอบแทนสูงกว่าบริการที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 ปี แต่มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน

สุวลี สาคำ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาลักษณะทั่วไปของการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่และศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และอยากฝึกฝนความรู้ความสามารถของตนเอง ในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่งผลกระทบต่อการพักผ่อนมากที่สุด รองลงมา คือ ทำให้เวลาในการทบทวนการเรียนลดลง มีเวลาร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาน้อยลง ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง และผลกระทบในส่วนอื่นๆในด้านบวก เช่น ทำให้มีประสบการณ์ หรือมีความรู้มากขึ้น

สถาบันรามจิตติและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549) ได้ศึกษา “พฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล (Money Watch)” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติในการจัดการการเงินส่วนบุคคล การออม และการลงทุนของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมผู้ทัศนคติด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล การออม และการลงทุนของประชาชนให้มีความเหมาะสม รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลใน

การวิเคราะห์พฤติกรรมด้านการจัดการการเงินของคนไทย เป็นการวิจัยโดยใช้แบบสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติ ร้อยละค่าเฉลี่ย และการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สำคัญได้แก่ ระดับชั้น เพศ เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มนักเรียนนิสิตนักศึกษา นักศึกษาระดับอุดมศึกษามีรายได้เฉลี่ย 3,000 บาทต่อเดือน และมีรายจ่ายเฉลี่ย 100 บาทต่อวัน โดยนักเรียนนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีระดับรายจ่ายเฉลี่ยสูงกว่าทุกภาค ในด้านการบริโภคมีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือ การที่นักเรียนนิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคที่ค่อนข้างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น โดยพิจารณาจากการที่นักเรียนศึกษา ร้อยละ 90 มีโทรศัพท์มือถือใช้ และมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าโทรศัพท์มือถือเฉลี่ย 350 บาทต่อเดือนใน ส่วนของนิสัยการบริโภค นักศึกษาร้อยละ 20 มีลักษณะเป็นผู้บริโภคที่ใจร้อนใจเร็ว (Impulsive Buyer) คืออยากซื้ออะไรก็ซื้อเลย มักซื้อสินค้าตามอิทธิพลการโฆษณา ผลการสำรวจยังพบอีกว่า นักศึกษาร้อยละ 15 มีปัญหาค่าใช้จ่าย และต้องยืมเงินเพื่อนเป็นประจำ และมีนักศึกษาถึงร้อยละ 30 ที่เล่นการพนัน ซึ่งส่วนหนึ่งเพื่อหวังเป็นช่องทางเพิ่มรายได้ให้ตนเอง

สาธารี ยะโกะ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ทำงานพิเศษของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษของนักศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษของนักศึกษาได้แก่ การต้องการหาประสบการณ์การทำงานมากที่สุด ต้องการมีเงินออม และต้องการหาเพื่อนใหม่ และลักษณะงานที่ทำงานส่วนใหญ่จะเป็นงานด้านการบริการ เช่น แจกใบโฆษณา รับคีย์ข้อมูล สอนพิเศษ เป็นต้น

นพรัตน์ เรียบทวี (2548) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มี 3 ด้าน คือ (1) องค์ประกอบด้านส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้เวลาในการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนและค่าใช้จ่ายรายเดือน (2) องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครองและความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง (3) องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัยสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ทั้งนี้ พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัย ลักษณะมุ่งสู่อนาคตทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ตามลำดับ

จิตดาภา เชาวเดชก้อง (2547) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จากการศึกษาพบว่า การใช้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ โดยรวม 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นอยู่หอพัก ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านลักษณะการใช้จ่าย พบว่า นักศึกษามีการใช้ชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการใช้ชีวิตด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำแนกตามเพศ ชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเฉลี่ยรายเดือนและค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน ผลสรุปว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการใช้ชีวิตโดยรวมเป็นรายเดือนไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกัน นักศึกษาที่ศึกษาในคณะต่างกันมีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและด้านการใช้จ่ายแตกต่างกัน นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีการใช้ชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

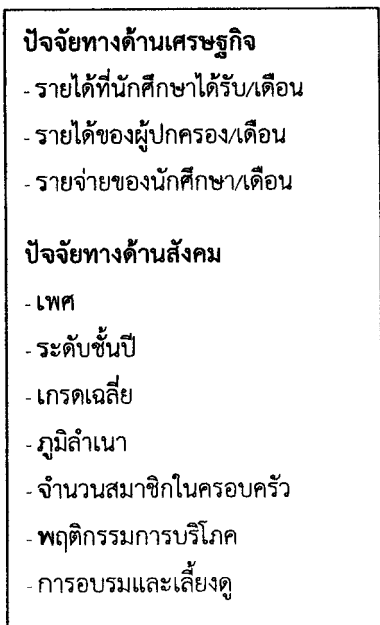
กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) การวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา พบว่า สามารถนำมากำหนดตัวแปรต้นได้ดังนี้ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของนักศึกษาที่ได้รับต่อเดือน รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ภาระหนี้สิน เป็นต้น ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ย ภูมิลำเนา จำนวนสมาชิกในครอบครัว พฤติกรรมการบริโภค การอบรมและการเลี้ยงดู เป็นต้น ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ประเภทของงาน สถานที่ที่ทำงาน ช่วงเวลาในการทำงาน รายได้จากการทำงาน

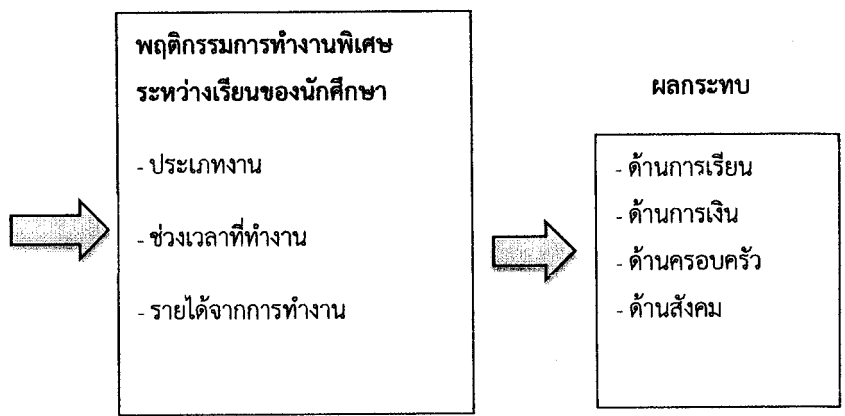
จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเกิดจากสิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้นต่างๆ ที่อาจเป็นเหตุการณ์ที่เข้ามาส่งผลกระทบต่อ นักศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ด้านการเรียน ด้านการเงิน ด้านครอบครัว ด้านสังคม โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาถึงพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูล 2 ส่วน คือ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งข้อมูลปฐมภูมินั้นได้จากการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งในที่นี้คือ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียน ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย รวมถึงบทความต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยจะใช้วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในปีการศึกษา 2559 ที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียน ซึ่งเป็นประชากรที่มีจำนวนไม่จำกัดหรือไม่ทราบจำนวน (Infinite Population) จำนวน 8 โปรแกรมวิชา ได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการบัญชี นักศึกษาโปรแกรมวิชาการตลาด นักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ นักศึกษาโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ นักศึกษาโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และนักศึกษาโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในปีการศึกษา 2559 ที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียน โดยมีขนาดตัวอย่างจากการคำนวณดังนี้ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบจำนวนแน่นอน (Infinite Population) ใช้สูตร Estimating the Population Proportion (π)

สูตร

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

โดยที่ n = sample size ที่ต้องการ

$Z =$ ค่า Z ซึ่ง $\pm Z$ สอดคล้องกับระดับความมั่นใจที่ 95%กำหนดให้ $Z=1.96$

$P =$ ค่าประมาณการของ population proportion (ถ้าไม่รู้ก็ estimate ค่าแบบ conservation ไว้ที่ 0.5)

$e =$ sampling error สูงสุดที่เรายอมรับได้ (กำหนดให้ $e=5\%$ หรือ 0.05)

จากการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บแบบสอบถามมีทั้งหมด 384 คน แต่เนื่องด้วยทางผู้วิจัยมีข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณ ทางผู้วิจัยจึงทำการเก็บแบบสอบถาม 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling นั่นคือ การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีที่หน่วยของประชากรถูกเลือกอย่าง Simple Random Sampling โดยกระจายไปยัง เพศ ชั้นปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Questionnaire) ที่ผู้วิจัยทำการกำหนดขึ้นมาเอง โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย ที่อยู่ขณะศึกษาในมหาวิทยาลัย ยานพาหนะที่ใช้ สถานภาพของครอบครัว รายได้รวมของบิดามารดา รายได้ของนักศึกษา ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ทุนการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม เช่นสาเหตุที่ทำงานพิเศษ ช่วงเวลาในการทำงานพิเศษ การมีประสบการณ์ในการทำงานพิเศษ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในประเด็น ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา และพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา โดยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมจากเอกสารต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแบบสอบถามโดยในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ด้วยวิธีการออกไปสำรวจกับกลุ่มนักศึกษาที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียนในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยรายละเอียดได้จำแนกวิธีการไว้ด้วยกัน 2 วิธี คือ การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติอย่างง่าย เช่น การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลที่คำนวณได้มาอภิปรายข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การใช้ค่าประมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออธิบายลักษณะของประชากร โดยใช้วิธี Chi-square test ในการทดสอบ เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆกับพฤติกรรมการทำงานพิเศษของนักศึกษา และ ใช้วิธี T-test และ ANOVA เพื่อใช้ในการอธิบายความแตกต่างของค่าเฉลี่ยต่างๆ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาถึงพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 100 คน แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2: พฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 3: ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 4: ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการทำงาน

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	41	41.0
หญิง	59	59.0
รวม	100	100.0

ตารางที่ 4.1 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่มีการตอบแบบสอบถามมีจำนวน 59 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 59 ส่วนเพศชายมีจำนวน 41 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการ	17	17
การตลาด	12	12
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	10	10
นิเทศ	11	11
บริหารทรัพยากรมนุษย์	12	12
บัญชี	10	10

คณะ	จำนวน	ร้อยละ
เศรษฐศาสตร์	15	15
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	13	13
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือนักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการ มีจำนวน 17 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 17 รองลงมาคือ โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ มีจำนวน 15 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 15 และโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์และโปรแกรมวิชาบัญชีมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ระดับชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
1	13	13.0
2	42	42.0
3	40	40.0
4	5	5.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 จำนวน 42 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 40 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 13 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.0 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 น้อยที่สุด จำนวน 5 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงเกรดเฉลี่ยจนถึงปัจจุบัน

ช่วงเกรดเฉลี่ย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระหว่าง 2.00 - 2.49	38	38.0
ระหว่าง 2.50 - 2.99	46	46.0
ระหว่าง 3.00 - 3.49	16	16.0

ตารางที่ 4.4 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยจนถึงปัจจุบันอยู่ในช่วงระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 46 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ ช่วงระหว่าง 2.00 - 2.49 คิดเป็นร้อยละ 38 ช่วงระหว่าง 3.00 - 3.49 คิดเป็นร้อยละ 16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพครอบครัว

สถานภาพครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	85	85.0
บิดามารดาแยกกันอยู่	9	9.0
บิดา/มารดาเสียชีวิต	6	6.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 85 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาคือบิดามารดาแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 9.0 บิดา/มารดาเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประวัติการรับทุนการศึกษา

การรับทุนการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	72	72.0
เคย แต่ปัจจุบันไม่ได้รับแล้ว	28	28.0
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมาคือเคยได้รับทุน แต่ปัจจุบันไม่ได้รับแล้ว คิดเป็นร้อยละ 28.0

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การกู้ยืมเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่กู้ยืม	34	34.0
กู้ยืม	66	66.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 66 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 66.0 และไม่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 34 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.0

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้รวมของบิดามารดาต่อเดือน

รายได้บิดามารดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	18	18.0
ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท	65	65.0
ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท	7	7.0
ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท	10	10.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน บิดามารดาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้รวมระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 65 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาคือไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 18 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.0 และระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.0

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน

รายได้ที่นักศึกษาได้รับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 3,000 บาท	22	22.0
ระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท	61	61.0
ระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท	17	17.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ที่รับต่อเดือนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท จำนวน 61 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ ไม่เกิน 3,000 บาท จำนวน 22 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.0 และระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.0

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายที่นักศึกษาใช้จ่ายต่อเดือน

รายจ่ายที่นักศึกษาใช้จ่ายต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 3,000 บาท	22	22
ระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท	61	61
ระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท	17	17
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท จำนวน 61 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ ไม่เกิน 3,000 บาท จำนวน 22 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.0 และระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท ร้อยละ 17.0

ตอนที่ 2: พฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา
ตาราง 4.11 แสดงค่าร้อยละของประเภทงานที่นักศึกษาเลือกทำ

ประเภทงาน	ร้อยละ
ร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ด/แฟรนไชส์	11.0
ร้านสะดวกซื้อ	11.0
ห้างสรรพสินค้า	10.0
ร้านอาหารในศูนย์การค้า	8.0
ร้านนม/ร้านกาแฟ/ร้านเบเกอรี่	21.0
ร้านอาหารทั่วไป	6.0
ร้านเช่าหนังสือ/CD	6.0
สถาบันเทีง/สถานที่ท่องเที่ยวตอนกลางคืน	22.0
ธุรกิจขายตรง	5.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประเภทของงานพิเศษที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำคือ สถาบันเทีง/สถานที่ท่องเที่ยวตอนกลางคืน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาคือ ร้านนม/ร้านกาแฟ/ร้านเบเกอรี่ คิดเป็นร้อยละ 21.0 และร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ด/แฟรนไชส์ และร้านสะดวกซื้อ คิดเป็นร้อยละ 11.0

ตาราง 4.12 แสดงค่าร้อยละของช่วงเวลาที่นักศึกษาเลือกทำ

วันที่ทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา	78	78.0
วันหยุดเสาร์ – อาทิตย์	15	15.0
อื่นๆ	7	7.0
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.12 พบว่า เวลาที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานคือช่วงวันธรรมดา คิดเป็นร้อยละ 78.0 รองลงมาคือ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 15.0 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตาราง 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน

	Minimum (บาท)	Maximum (บาท)	Mean (บาท)
รายได้ที่ได้รับต่อเดือน	3,000	6,500	4,805

จากตารางที่ 4.13 พบว่า รายได้ที่ได้รับจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 4,805 บาท/เดือน โดยรายได้ที่นักศึกษาได้รับต่ำสุดเท่ากับ 3,000 บาท/เดือน และรายได้ที่นักศึกษาได้รับมากที่สุดคือ 6,500 บาท/เดือน

ตาราง 4.14 แสดงค่าร้อยละของการรับค่าจ้างจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

การรับค่าจ้าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับเงินเป็นรายเดือน	79	79.0
รับเงินเป็นรายวัน	21	21.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักศึกษาที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียนส่วนใหญ่รับค่าจ้างเป็นรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาคือ รับเงินเป็นรายวัน คิดเป็นร้อยละ 25.7 และรับเป็นรายครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.0

ตอนที่ 3: ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

ตาราง 4.15 ค่าร้อยละของพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

เหตุผลที่ทำงาน	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3
รายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย	44	22	3
ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้าน	14	0	0
ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียได้	16	32	0
เพื่อหารายได้เพิ่มเติมสำหรับนำไปใช้จ่ายพิเศษ	15	20	27
เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	0	5	16
อยากฝึกฝนความรู้ ความสามารถของตนเอง	11	0	9
ทำตามเพื่อน/เพื่อนชวน	0	15	30
เพื่อหาประสบการณ์	0	6	15
รวม(ร้อยละ)	100	100	100

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานพิเศษระหว่างเรียนเพราะรายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมาคือ ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียได้ คิดเป็นร้อยละ 32 และทำตามเพื่อน/เพื่อนชวน คิดเป็นร้อยละ 30

ตาราง 4.16 แสดงค่าร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

เหตุผลที่เลือกทำงานประเภทต่างๆ	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3
รายได้ดี	34	14	8
อัตราค่าจ้างสูง	0	13	0
ชอบลักษณะของงาน	0	10	16
ชอบบรรยากาศของร้าน	10	9	0
สะดวกในการเดินทาง	20	31	12
มีเพื่อนเคยทำงานก่อนและแนะนำ	25	12	47
ช่วงเวลาในการทำงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	11	11	17
รวม(ร้อยละ)	100	100	100

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษามากที่สุด คือ มีเพื่อนเคยทำงานก่อนและแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาคือรายได้ดี คิดเป็นร้อยละ 34 และสะดวกในการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 31

ตอนที่ 4: ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการทำงาน

ตาราง 4.17 แสดงค่าร้อยละของทัศนคติของผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	23	23.0
มีผลกระทบ	77	77.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมีผลกระทบทั้งด้านการเรียนและด้านสังคม จำนวน 77 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 77.0 ในขณะที่กลุ่มนักศึกษาอีก 23 คน หรือร้อยละ 23.0 มองว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนไม่มีผลกระทบ

3-8-2565
097 พ

ตาราง 4.18 แสดงค่าร้อยละของผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

ผลกระทบ	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3
ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง	21	45	11
ทำให้มีเวลาในการร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาน้อยลง	11	24	42
ทำให้มีเวลาในการพักผ่อนน้อยลง	45	8	24

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นักศึกษามองว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมีผลทำให้มีเวลาในการพักผ่อนน้อยลง และทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง มากที่สุด คิดเป็น 45 และมีเวลาในการร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาน้อยลง คิดเป็นร้อยละ 42

ตาราง 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับเพศของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธี T-test

เพศ	N	Mean	T-test	P-value
ชาย	41	4987.80	1.71	0.089
หญิง	59	4677.96		

สมมติฐานทางสถิติ $H_0: \mu_1 = \mu_2$

$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ไม่ Reject H_0 เนื่องจาก ค่า P-value = 0.089 (>0.05) นั้นหมายความว่า ค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษของเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับระดับชั้นปีของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธี ANOVA

ระดับชั้นปี	N	Mean	F-test	P-value
ชั้นปีที่ 1	13	5038.46	2.23	0.089
ชั้นปีที่ 2	42	4571.42		
ชั้นปีที่ 3	40	5012.50		
ชั้นปีที่ 4	5	4500.00		

สมมติฐาน $H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4$

$H_1: \text{มีค่า } \mu \text{ อย่างน้อย 1 คู่ที่ไม่เท่ากัน}$

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ไม่ Reject H_0 เนื่องจาก ค่า P-value = 0.089 (>0.05) นั้น หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษของนักศึกษาแต่ละชั้นปีไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับคณะ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธี ANOVA

โปรแกรมวิชา	N	Mean	F-test	P-value
เศรษฐศาสตร์	15	4366.66	38.52	0.000
บัญชี	10	5250		
การตลาด	12	4416.66		
การจัดการ	17	5529.41		
นิติศาสตร์	11	4636.36		
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	10	3000		
บริหารทรัพยากรมนุษย์	12	5708.33		
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	13	5076.92		
รวม	100	4805		

สมมติฐาน $H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6 = \mu_7$

H_1 : มีค่า μ อย่างน้อย 1 คู่ที่ไม่เท่ากัน

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ไม่ Reject H_0 เนื่องจาก ค่า P-value = 0.000 (>0.05) นั้น หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษของนักศึกษาแต่ละคณะแตกต่างกัน

ตาราง 4.22 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับเกรดเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ANOVA

ช่วงเกรดเฉลี่ย	N	Mean	F-test	P-value
ระหว่าง 2.00 – 2.49	38	4868.42	0.4124	0.6631
ระหว่าง 2.50 – 2.99	46	4717.39		
ระหว่าง 3.00 – 3.49	16	4906.25		
รวม	100	4805		

สมมติฐาน $H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$

H_1 : มีค่า μ อย่างน้อย 1 คู่ที่ไม่เท่ากัน

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ไม่ Reject H_0 เนื่องจาก ค่า P-value = 0.6631 (>0.05) นั้น หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษของนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในช่วงต่างๆไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยจากการทำงานพิเศษต่อเดือนกับประเภทงานที่กลุ่มตัวอย่างทำ โดยใช้ T-test

ประเภทงาน	N	Mean	P-value
ฟาสต์ฟู้ด	11	3909.09	0.270
ร้านสะดวกซื้อ	11	4636.36	0.781
ห้างสรรพสินค้า	10	4700	0.628
ร้านอาหารในศูนย์การค้า	8	4937.5	0.192
ร้านนม	21	4666.66	0.720
ร้านอาหารทั่วไป	6	3833.33	0.983
ร้านเช่าหนังสือ	6	3833.33	0.773
สถาบันเทিং	22	5795.45	0.699
ธุรกิจขายตรง	5	5700	0.143

สมมติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ไม่ Reject H_0 เนื่องจาก ค่า P-value ที่ได้จากการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นหมายความว่า ค่าเฉลี่ยของรายได้จากการทำงานพิเศษของประเภทงานต่างๆไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียน ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา และศึกษาผลกระทบต่อนักศึกษาที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยคิดเป็นร้อยละ 59.0 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 โดยคิดเป็นร้อยละ 42.0 และส่วนใหญ่ศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาการจัดการ โดยคิดเป็นร้อยละ 17 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยจนถึงปัจจุบันอยู่ในช่วงระหว่าง 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 46.0 ประวัติการรับทุนการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.0 การกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กู้ยืมเงิน คิดเป็นร้อยละ 66.0 รายได้รวมต่อเดือนของบิดามารดา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ บิดามารดามีรายได้รวมต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.0 รายได้ที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการทำงานพิเศษ) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ที่ได้รับต่อเดือนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.0 และส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ที่ระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท

5.1.2 พฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานพิเศษระหว่างเรียนเพราะรายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาคือ ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียได้ คิดเป็นร้อยละ 32 และทำตามเพื่อน/เพื่อนชวน คิดเป็นร้อยละ 30 ซึ่งต่างกับงานวิจัยของ สุวลี สาคำ (2549) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานพิเศษระหว่างเรียนเพราะต้องการนำเงินมาใช้จ่ายส่วนตัว เหตุผลรองลงมาคือ เพื่อหาประสบการณ์ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และอยากฝึกฝนความรู้ความสามารถของตนเอง และงานวิจัยของ สาฮารี ยะโกะ (2549) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานพิเศษระหว่างเรียนเพราะต้องการหาประสบการณ์ รองลงมาคือ ต้องการมีเงินออม และต้องการหาเพื่อนใหม่

ประเภทของงานพิเศษที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำคือ สถานบันเทิง/สถานที่ท่องเที่ยวตอนกลางคืนคิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาคือ ร้านอาหาร/ร้านกาแฟ/ร้านเบเกอรี่ คิดเป็นร้อยละ 21.0 และร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ด/แฟรนไชส์ และร้านสะดวกซื้อ คิดเป็นร้อยละ 11.0 โดยที่เพศ คณะ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กับการประเภทของงานที่นักศึกษาเลือกทำ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ สาฮารี ยะโกะ (2549) ที่พบว่า ลักษณะงานที่นักศึกษาส่วนใหญ่ที่จะเป็นงานด้านบริการ เช่น แจกใบปลิว รับคีย์ข้อมูล และสอนพิเศษ เป็นต้น

เวลาที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกทำงานคือช่วงวันธรรมดา โดยช่วงเวลาส่วนใหญ่ที่นักศึกษาเลือกทำงานคือช่วง 17.00 – 22.00 น.

รายได้ที่ได้รับจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 4,805 บาท/เดือน และส่วนใหญ่รับค่าจ้างเป็นรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 79.0 โดยนักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปี คณะ ประเภทงานที่แตกต่างกัน มีรายได้เฉลี่ยจากการทำงานไม่แตกต่างกัน

5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

จากการศึกษาพบว่า มีเพื่อนเคยทำงานก่อนและแนะนำ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือ รายได้ดี คิดเป็นร้อยละ 34 และความสะดวกในการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 31

5.1.4 ผลกระทบต่อนักศึกษาจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียน

นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมีผลกระทบทั้งด้านการเรียนและด้านสังคม คิดเป็นร้อยละ 77 ในขณะที่กลุ่มนักศึกษาอีกร้อยละ 23.0 มองว่าการทำงานพิเศษระหว่างเรียนไม่มีผลทำให้มีเวลาในการพักผ่อนน้อยลง มากที่สุด รองลงมาคือทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง และมีเวลาในการร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาน้อยลง โดยเพศ เกรดเฉลี่ย และประเภทงานที่ทำ มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

5.2 การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาการจัดการมากที่สุด รองลงมาคือ โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โปรแกรมวิชาบริหารทรัพยากรมนุษย์ โปรแกรมวิชาการตลาด โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โปรแกรมวิชาบัญชี ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าการวิจัยครั้งนี้ทำการสอบถามนักศึกษาคณะวิทยาการการจัดการได้อย่างครอบคลุมทุกโปรแกรมวิชา ทุกชั้นปี โดยแต่ละโปรแกรมวิชามีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมาน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจำนวนนักศึกษา เวลาเรียนภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจุบันนักศึกษาได้ให้ความสนใจในการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมากขึ้น ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยควรให้การส่งเสริมและสนับสนุน โดยอาจรับนักศึกษาเพื่อช่วยทำงานในแผนกหรือหน่วยงานต่างๆในมหาวิทยาลัยมากขึ้น มีโครงการที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้นักศึกษามากขึ้น จัดเพิ่มงบประมาณในด้านนี้ให้มากขึ้น ควรเข้ามามีบทบาทในด้านการให้ความช่วยเหลือด้านการให้ทุนการศึกษา หรือเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาดอกเบี้ยต่ำ ให้เข้าถึงผู้ที่มีความต้องการและจำเป็นในด้านเงินทุนการศึกษา

2. นักศึกษาควรมีการวางแผนการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการพยายามใช้จ่ายให้พอเพียงกับรายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือน และควรเก็บออมรายได้ไว้ส่วนหนึ่ง สำหรับอนาคต เพื่อความไม่แน่นอนอีกด้วยควรจัดเวลาในการทำงานพิเศษและการเรียนให้เหมาะสม เพื่อที่จะได้ไม่มีปัญหาในด้านการศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของนักศึกษาในตอนนี

3. สถานประกอบการไม่ควรกดค่าแรงนักศึกษาจนเกินไป ควรให้ค่าแรงที่เหมาะสมกับการทำงานของนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จุฬา มนัสไพบุลย์. “การวิเคราะห์ตลาดแรงงาน : แนวคิดเชิงทฤษฎี” . กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ทวีพงษ์ ยูนิ . “พฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาชายในหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี”.มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์. “เศรษฐศาสตร์แรงงาน”. เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545
- พัชรี สารวิโรจน์ . “พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่”. สงขลา (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์): คณะศิลปศาสตร์ , 2553.
- สาธารี ยะโกะ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่”.สงขลา(มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์):คณะเศรษฐศาสตร์.2549
- อภิชัย ใจจิต. “อุปสงค์การทำงานพิเศษของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำรวจพฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล (Money Watch).
http://www.ramajitti.com/research_project_money.php. (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559)
- สำราญ เจริญสุขเข้า. “คุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงานของนักศึกษาภาคสมทบ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม”. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- พัชนี สีขาว . “พฤติกรรมการทำงานหารรายได้เสริมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม”. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม , 2550

ภาคผนวก

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาสัมมนาทางเศรษฐศาสตร์การจัดการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

รายละเอียด: แบบสอบถามจะมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 : ปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ

** หมายเหตุ : กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างละเอียดและตรงตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และนำไปใช้เพื่อเป็นตัวเลขที่แสดงในรูปสถิติเพียงเท่านั้น

ตอนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1.1 เพศ

1) ชาย

2) หญิง

1.2 คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชา

1.3 ระดับชั้นปี

1) ปี1

2) ปี2

3) ปี3

4) ปี4

1.4 เกรดเฉลี่ยจนถึงปัจจุบัน (GPA)

1) ต่ำกว่า 1.00

2) ระหว่าง 1.00-1.49

3) ระหว่าง 1.50-1.99

4) ระหว่าง 2.00-2.49

5) ระหว่าง 2.50-2.99

6) ระหว่าง 3.00-3.49

7) ระหว่าง 3.50-4.00

1.5 ที่อยู่ขณะศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รวมค่าน้ำ+ค่าไฟ

(เลือกตอบได้เพียง1ข้อ)

1) หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ค่าหอพัก.....บาท/เดือน

2) หอพักนอกมหาวิทยาลัย/หอพักเอกชน ค่าหอพัก.....บาท/เดือน

3) บ้าน

4) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

1.6 ท่านเคยได้รับทุนการศึกษาหรือไม่

1) ไม่เคย

2) เคย แต่ปัจจุบันไม่ได้รับแล้ว

3) เคย และปัจจุบันยังได้รับอยู่ จำนวน.....บาท/.....

1.7 ท่านทำการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่

- 1) ไม่กู้ยืม
2) กู้ยืม จำนวนเงินที่รับ.....บาท/.....

1.8 สถานภาพของครอบครัว

- 1) บิดามารดาอยู่ด้วยกัน 2) บิดามารดาแยกกันอยู่ 3) บิดา/มารดา
เสียชีวิต 4) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

1.9 รายได้รวมของบิดามารดาต่อเดือน

- 1) ไม่เกิน 10,000 บาท 2) 10,001-20,000 บาท
3) 20,001-30,000 บาท 4) 30,001-40,000 บาท
5) มากกว่า 40,000 บาท

1.10 รายได้ที่ท่านได้รับจากครอบครัว/ผู้ปกครอง/อื่นๆต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการทำงานพิเศษ)

- 1) ไม่เกิน 3,000 บาท 2) 3,001-4,000 บาท
3) 4,001-5,000 บาท 4) 5,001-6,000 บาท
5) มากกว่า 6,000 บาท

1.11 ค่าใช้จ่ายของท่านต่อเดือน (ไม่รวมค่าหอพักและค่าเทอม)

- 1) ไม่เกิน 3,000 บาท 2) 3,001-4,000 บาท
3) 4,001-5,000 บาท 4) 5,001-6,000 บาท
5) มากกว่า 6,000 บาท

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 เหตุผลในการทำงานพิเศษระหว่างเรียน โปรดระบุตัวเลขลำดับความสำคัญโดยเรียงลำดับจาก

เหตุผลที่สำคัญที่สุด 3 อันดับแรก คือลำดับ 1 สำคัญที่สุด, 2 และ 3 สำคัญรองลงมาตามลำดับ

- _____ 1) รายได้ที่ได้รับจากครอบครัว/ผู้ปกครองไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย
_____ 2) รายได้ที่ได้รับจากครอบครัว/ผู้ปกครองเพียงพอแต่ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระทาง
บ้าน
_____ 3) เนื่องจากครอบครัวหรือผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียได้ จึงต้องหารายได้เป็น
ค่าใช้จ่ายเพื่อเลี้ยงชีพ
_____ 4) เพื่อหารายได้เพิ่มเติมสำหรับนำไปใช้จ่ายพิเศษในบางเรื่อง เช่น ซื้อโทรศัพท์ใหม่
ท่องเที่ยว เป็นต้น
_____ 5) เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
_____ 6) อยากฝึกฝน ความรู้ ความสามารถของตนเอง

- _____ 7) ทำตามเพื่อน/เพื่อนชวน
 _____ 8) เพื่อหาประสบการณ์
 _____ 9) อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.2 ประเภทของงานพิเศษที่ท่านเลือกทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ร้านอาหารประเภท Fast Food/แฟรนไชส์ 2) ร้านสะดวกซื้อ
 3) ห้างสรรพสินค้า 4) ร้านอาหารในศูนย์การค้า
 5) ร้านนม/ร้านกาแฟ/ร้านเบเกอรี่ 6) ร้านอาหารทั่วไป
 7) ร้านเช่าหนังสือ/CD
 8) สถานบันเทิง/สถานที่ท่องเที่ยวตอนกลางคืน
 9) สำนักงาน/หน่วยงานต่างๆของคณะ หรือของมหาวิทยาลัย
 10) งานอิสระ ไม่มีที่ทำงาน 11) ธุรกิจขายตรง
 12) ธุรกิจส่วนตัว (โปรดระบุ).....
 13) อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.3 เหตุผลที่ท่านเลือกทำงานประเภทนี้ โปรดระบุตัวเลขลำดับความสำคัญโดยเรียงลำดับจากเหตุผลที่สำคัญที่สุด 3 อันดับแรก คือลำดับ 1 สำคัญที่สุด, 2 และ 3 สำคัญรองลงมาตามลำดับ

- _____ 1) รายได้ดี
 _____ 2) อัตราค่าจ้างสูง
 _____ 3) ชอบลักษณะของงาน
 _____ 4) ชอบบรรยากาศของร้าน
 _____ 5) สะดวกในการเดินทาง
 _____ 6) มีเพื่อนเคยทำมาก่อนและแนะนำ
 _____ 7) มีความรู้และเชี่ยวชาญในงานนี้เป็นพิเศษ
 _____ 8) ช่วงเวลาในการทำงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
 _____ 9) อื่นๆ

2.4 ช่วงเวลาในการทำงานพิเศษของท่าน

- 1) วันธรรมดา โปรดระบุเวลา.....
 2) วันหยุดเสาร์- อาทิตย์ โปรดระบุเวลา.....
 3) วันหยุดราชการ
 4) ช่วงปิดเทอม
 5) อื่นๆ

2.5 การรับค่าจ้างของงานพิเศษที่ท่านทำอยู่

- 1) รับเงินเป็นรายเดือน
- 2) รับเงินเป็นรายวัน
- 3) รับเงินเป็นรายชั่วโมง
- 4) รับเงินเป็นรายครั้ง
- 5) อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.6 รายได้รวมที่ท่านได้รับจากการทำงานพิเศษต่อเดือนประมาณ.....บาท

2.7 ผลกระทบที่เกิดจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของท่าน

1) ไม่มีผลกระทบ

2) มีผลกระทบ หากเลือกมีผลกระทบโปรดระบุตัวเลขโดยเรียงลำดับจากผลกระทบที่

ได้รับที่มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1 ส่งผลกระทบที่สุด, 2 และ 3 ส่งผลกระทบรองลงมาตามลำดับ

_____ 1) ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง เช่น มีเวลาทบทวนบทเรียนน้อยลง

_____ 2) ทำให้มีเวลาร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาน้อยลง

_____ 3) ทำให้มีเวลาในการพักผ่อนหรือทำงานอดิเรกน้อยลง

_____ 4) อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นายจรูญเดช นະสุย

ที่อยู่

บ้านเลขที่ 177 หมู่ 10 ตำบลคอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนหารเทารังสีประชา
สรรค์
- พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา

